

Omgevingswet

Beschikking Omgevingsvergunning

Zaaknummer	0166ESUITE157022025
DSO-nummer	2025022701047
Aanvrager	Last C.V.
Aangevraagde activiteiten	Het uitbreiden naar 508 melkkoeien, het herverdelen van de dieren over de stallen, het realiseren van een mestbassin, na- opslag en stikstofkraker. Een uitgebreide omschrijving is aangegeven in het besluit.
Locatie	Bisschopswetering 72 Mastenbroek
Datum ontvangst aanvraag	27 februari 2025
Datum Beschikking	9 januari 2026

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING

ONDERWERP

Op 27 februari 2025 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van Last C.V.. De aanvraag heeft betrekking op het bedrijf aan de Bisschopswetering 72 Mastenbroek. De aanvraag is geregistreerd onder nummer 0166ESUITE157022025.

De aanvraag betreft de volgende milieubelastende activiteiten (mba's) (kernactiviteit(en) en daaraan verbonden functioneel ondersteunende mba's):

- Het houden van landbouwhuisdieren (melkrundvee en geiten) (artikel 3.200 en 3.202 Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)).

BESLUIT

Wij besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning en gelet op afdeling 8.5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) afdeling 3.6 van het Bal, afdeling 16.4 van de Omgevingswet (Ow), hoofdstuk 11 en bijlage V van het Omgevingsbesluit (Ob), hoofdstuk 2 van het Bkl, hoofdstuk 11 van het Bal, paragraaf 22.3.4.2 (geluid) en paragraaf 22.3.6 (Geur) van het Omgevingsplan gemeente Kampen en paragraaf 4.6.4 van de Omgevingsverordening Overijssel aan Last C.V. een (omgevings-)vergunning:

- op grond van artikel 3.202 van het Besluit activiteiten leefomgeving (een milieubelastende activiteit) te verlenen voor het uitbreiden van het aantal te houden melkkoeien en jongvee tot 2 jaar, het herverdelen van de dieren over de stallen, het realiseren van een mestbassin, na-opslag en stikstofkraker en bijbehorende opslagen, het in gebruik hebben van een mestscheider, het in gebruik hebben van mestbassins en na-opslag van de monomestvergister en de opslag van dikke fractie en het vergroten van de vaste mestopslag. Aan de vergunning zijn voorschriften en maatwerkvoorschriften geluid verbonden. Deze staan onder 'Voorschriften Milieu' van dit besluit.

En tevens:

- dat er geen milieueffectrapportage noodzakelijk is. Er is geen sprake van aanzienlijke milieueffecten die reden geven voor een milieueffectrapportage als bedoeld in artikel 16.43 van de Omgevingswet en artikel 11.6 en 11.8 van het Omgevingsbesluit.

En tevens:

dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van deze vergunning:

- Plattegrondtekening, kenmerk 24-052-M, laatste wijziging 8 januari 2026;
- Toelichting Aanvraag omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten van de Omgevingsadviseurs, laatste wijziging 9 december 2025;
- Gegevens zoönose en erkende maatregelen energiebesparing, datum 12 juni 2025;
- Informatie stikstofkraker;
- Tekening stikstofkraker;
- Bijlage stroomschema stikstofkraker;
- Document Best beschikbare Technieken toets;
- Blad erkende maatregelen energie agrarische sector mei 2025;
- Stroomschema stikstof strippen na vergisten (quadro stikstofkraker);
- Akoestisch rapport kenmerk 5697ao0425v4, datum 11 december 2025;
- Memo met aanvulling op het akoestisch rapport van 8 januari 2026.

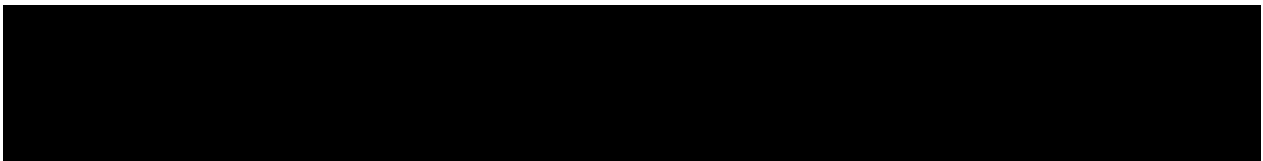
Ondertekening en verzending

Met vriendelijke groet,
Het college van burgemeester en wethouders van Kampen
namens deze:

Dit document is digitaal aangemaakt en daarom niet voorzien van een handtekening

Deze beschikking is verzonden aan de aanvrager.

RECHTSBESCHERMINGSMIDDELEN

Bent u het niet eens met dit besluit?

In dat geval vragen wij u om eerst telefonisch contact met ons op te nemen. We nemen dan samen met u het besluit door. U kunt hiervoor bellen met de juridisch medewerker van de afdeling Fysieke leefomgeving, telefoonnummer 14 038.

U kunt ook direct een bezwaarschrift indienen. U kunt daarvoor gebruik maken van het bezwaarformulier op onze website (www.kampen.nl/bezwaar) of u kunt een brief sturen naar het college van burgemeester en wethouders, Postbus 5009, 8260 GA Kampen. In uw bezwaarschrift legt u uit waarom u het niet eens bent met het besluit. U vermeldt uw naam, adresgegevens en uw telefoonnummer. Zorgt u er voor dat wij uw bezwaarschrift ontvangen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verstuurd. Daarmee voorkomt u dat wij uw bezwaarschrift niet meer kunnen behandelen. Meer informatie over de bezwaarprocedure vindt u op onze website.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. Kunt u de beslissing op het bezwaarschrift niet afwachten, dan kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Overijssel vragen om een schorsing van het besluit. Het adres daarvoor is Postbus 10067, 8000 GB Zwolle of digitaal (met DigiD) via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Voor de behandeling bent u griffierecht verschuldigd.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT OMGEVINGSVERGUNNING.....	2
ONDERWERP	2
BESLUIT	2
RECHTSBESCHERMINGSMIDDELEN.....	3
INHOUDSOPGAVE.....	4
VOORSCHRIFTEN MILIEU.....	7
ALGEMENE VOORSCHRIFTEN.....	7
1.1 TERREIN VAN DE MILIEUBELASTENDE ACTIVITEIT EN TOEGANKELIJKHEID	7
1.2 INSTRUCTIES.....	7
1.3 REGISTRATIE	7
1.4 BEDRIJFSBEËINDIGING	7
1.5 HOUDEN VAN DIEREN	8
1.6 HYGIËNEMAATREGELEN DIERENVERBLIJVEN	8
1.7 GEZONDHEID.....	8
1.8 STIKSTOFKRAKER	8
1.9 GELUID.....	9
OVERWEGINGEN ALGEMEEN.....	11
1. PROCEDURELE ASPECTEN	11
1.1. GEGEVENS AANVRAGER.....	11
1.2. PROJECTBESCHRIJVING	11
1.3. OMSCHRIJVING VAN DE AANVRAAG	11
1.4. HUIDIGE VERGUNNINGSSITUATIE.....	12
1.5. VERGUNNINGPLICHT	12
1.6. BEVOEGD GEZAG	12
1.7. BEOORDELING VAN DE AANVRAAG.....	12
1.8. PROCEDURE.....	12
2. M.E.R-BEOORDELINGSBESLUIT	12
2.1. KENMERKEN VAN HET PROJECT	13
2.2. LOCATIE VAN HET PROJECT.....	14

2.3.	SOORT EN KENMERKEN VAN HET POTENTIËLE EFFECT	15
2.4.	MAATREGELEN	15
2.5.	CONCLUSIE	16
3.	TOETSINGSKADER MILIEU	16
3.1.	INLEIDING	16
3.2.	TOETSING AANVRAAG	16
3.3.	BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING	17
3.4.	ZORGPLICHT	18
4.	DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE	18
4.1.	DIERAANTALLEN EN (HUISVESTINGS)SYSTEMEN VERGUND	18
4.2.	DIERAANTALLEN EN (HUISVESTINGS)SYSTEMEN AANVRAAG	19
4.3.	TOEPASSING (HUISVESTINGS)SYSTEMEN	19
5.	BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN	19
5.1.	IPPC-INSTALLATIE	20
5.2.	BBT-DOCUMENTEN	20
6.	AMMONIAKEMISSION UIT DIERENVERBLIJVEN	20
6.1.	BBT DIERENVERBLIJVEN AMMONIAK	20
6.2.	AMMONIAKEMISSION DIERENVERBLIJVEN	21
7.	GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN	22
7.1.	TOETSINGSKADER	22
7.2.	TOETSING GEURHINDER	22
7.3.	BEOORDELING DIEREN ZONDER GEUREMISSIEFACTOREN ('VASTE AFSTANDEN')	22
7.4.	BEOORDELING DIEREN MET GEUREMISSIEFACTOREN	23
7.5.	CONCLUSIE GEURHINDER DIERENVERBLIJVEN	23
8.	EMISSION FIJNSTOF UIT DIERENVERBLIJVEN	23
8.1.	BBT DIERENVERBLIJVEN VOOR FIJNSTOF	23
8.2.	LUCHTKWALITEITSEISEN	24
9.	(VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ	25
9.1.	HET TOETSINGSKADER	25
9.2.	DE GEVOLGEN VAN DE AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN	27
9.3.	MAATREGELEN EN VOORZIENINGEN	27

9.4.	BEOORDELING EN CONCLUSIE	27
10.	GELUID	27
10.1.	TOETSINGSKADER	27
10.2.	BEDRIJFSITUATIE	28
10.3.	BEOORDELINGSPUNTEN	28
10.4.	REKENRESULTATEN	28
10.5.	BEST BESCHIKBARE TECHNIEKEN	28
10.6.	VOORSCHRIFTEN	29
11.	ENERGIE RELEVANT BEDRIJF	29
11.1.	TOETSING	29
12.	AGRARISCH AFVALWATER	29
12.1.	HET TOETSINGSKADER	29
12.2.	DE GEVOLGEN VAN DE AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN	29
12.3.	MAATREGELEN EN VOORZIENINGEN	30
12.4.	BEOORDELING EN CONCLUSIE	30
13.	OVERIG AGRARISCH	30
13.1.	MESTBASSIN	30
13.2.	STIKSTOFKRAKER	30
13.3.	OPSLAG ZUUR EN LOOG	31
13.4.	SILLO BIOGROW	31
13.5.	OPSLAG VASTE MEST	31
13.6.	OPSLAG KUILVOER	31
14.	CONCLUSIE	31

Omgevingswet

VOORSCHRIFTEN MILIEU

ALGEMENE VOORSCHRIFTEN

1.1 Terrein van de milieubelastende activiteit en toegankelijkheid

- 1.1.1 Er moet een overzichtelijke en actuele plattegrond aanwezig zijn. Op deze plattegrond moeten ten minste de volgende aspecten zijn aangegeven:
- a. alle gebouwen en de installaties met hun functies;
 - b. alle opslagen van stoffen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, met vermelding van aard en maximale hoeveelheid.
- 1.1.2 Gebouwen, installaties en opslagvoorzieningen moeten altijd goed bereikbaar zijn voor alle voertuigen die in geval van calamiteiten toegang tot het bedrijf moeten hebben.

1.2 Instructies

- 1.2.1 De vergunninghouder moet de binnen het bedrijf (tijdelijk) werkzame personen instrueren over de voorschriften van deze vergunning en de veiligheidsmaatregelen, die voor hen gelden.
- 1.2.2 Tijdens het in bedrijf zijn van installaties die in geval van storingen of onregelmatigheden kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu, moet steeds voldoende en kundig personeel aanwezig zijn om te kunnen ingrijpen.

1.3 Registratie

- 1.3.1 Binnen het bedrijf is een exemplaar van deze vergunning (inclusief aanvraag) met bijbehorende voorschriften aanwezig. Verder zijn de volgende documenten aanwezig:
- a. alle overige geldende omgevingsvergunningen en meldingen;
 - b. de veiligheidsinformatiebladen die behoren bij de binnen de begrenzing van de milieubelastende activiteit aanwezige gevaarlijke stoffen;
 - c. de bewijzen, resultaten en/of bevindingen van de in deze vergunning voorgeschreven inspecties, onderzoeken, keuringen, onderhoud en/of metingen;
 - d. de registratie van het jaarlijks elektriciteit-, waterverbruik;
 - e. de afleverbonnen van de plantaardige en dierlijke bijvoedermiddelen;
 - f. De documenten, genoemd onder c, d en e, moeten ten minste vijf jaar worden bewaard.

1.4 Bedrijfsbeëindiging

- 1.4.1 Bij het geheel of gedeeltelijk beëindigen van de activiteiten binnen de milieubelastende activiteit moeten alle aanwezige stoffen en materialen, die uitsluitend aanwezig zijn vanwege de te beëindigen activiteiten, door of namens vergunninghouder op milieu-hygiënisch verantwoorde wijze worden verwijderd.
- 1.4.2 Van het structureel buiten werking stellen van (delen van) installaties en/of beëindigen van (een van de) activiteiten moet het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd.

- 1.4.3 Installaties of delen van installaties die structureel buiten werking zijn gesteld en nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben, moeten in overleg met het bevoegd gezag worden verwijderd, tenzij de (delen van de) installaties in een zodanige staat van onderhoud worden gehouden dat de nadelige gevolgen niet kunnen optreden.

1.5 Houden van dieren

- 1.5.1 Bij de milieubelastende activiteit mogen ten hoogste de volgende aantallen dieren op het aangegeven huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, aanwezig zijn:

Stal	Code	Diercategorie / huisvestingssysteem / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren
A	HA1.25	Melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) (OW 2013.07.V1) ligboxenstal met hellende vloer met geprofileerde rubber matten en centrale giergoot.	508
B	HC1.100	Geiten van 1 jaar en ouder overig huisvestingssysteem.	584
Iglo's	HA2.100	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, diercategorie fokstieren jonger dan 2 jaar, overig huisvestingssysteem.	25

- 1.5.2 Het totaal aantal melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder mag niet meer bedragen dan 508 stuks. Mocht er gebruik worden gemaakt van de separatiekamer dan gaat dit ten koste van het aantal melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder die gehouden worden in de rundveestal A.

1.6 Hygiënemaatregelen dierenverblijven

- 1.6.1 De vergunninghouder instrueert en informeert bezoekers en (tijdelijk) werkzame personen over de maatregelen en voorzieningen met betrekking tot het toepassen van de diersector-specifieke hygiëne- en preventiemaatregelen (o.a. met aandacht voor reiniging en desinfectie, mestafvoer, plaagdierenbestrijding, etc.).

1.7 Gezondheid

- 1.7.1 De in het document 'Aanmeldnotitie M.E.R.-beoordeling & toelichting aanvraag omgevingsvergunning milieubelastende activiteit (MBA), d.d. 25 oktober 2024' aangegeven maatregelen ter preventie en vermindering van de risico's voor de volksgezondheid, moeten blijvend en doelmatig binnen de milieubelastende activiteit zijn toegepast. Van daarvoor vereiste inspecties, registraties en deskundigheid, moeten bewijsstukken binnen de locatie aanwezig zijn.

1.8 Stikstofkraker

- 1.8.1 Om verontreiniging van de bodem te voorkomen wordt het spuiwater afkomstig van een luchtwassysteem (onderdeel van de stikstofkraker) in een lekdichte opslagvoorziening (spuiwatersilo) opgeslagen.
- 1.8.2 Voor de goede werking van de stikstofkraker en het voorkomen van geuroverlast dient deze als een gesloten systeem uitgevoerd te zijn.
- 1.8.3 Er mag geen mest vanaf de stikstofkraker de bodem in vloeien.

Maatwerkvoorschriften geluid

De onderstaande voorschriften geluid gelden voor alle aanwezige mba's die plaats vinden binnen de locatie.

1.9 Geluid

- 1.9.1 Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau (L_A,L_T in dB(A)) veroorzaakt door de in het bedrijf aanwezige toestellen en installaties, alsmede door de in het bedrijf verrichte werkzaamheden en de daarin plaatsvindende activiteiten in de representatieve bedrijfssituatie (RBS), mag ter plaatse van de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt (*)	Dag 06.00 - 19.00 u hoogte 1,7 m	Avond 19.00 - 22.00 u hoogte 4,5 m	Nacht 22.00 - 06.00 u hoogte 4,5 m
Bisschopswetering 67	45	40	35
Bisschopswetering 69	45	40	35
Bisschopswetering 71	45	40	35
Bisschopswetering 76	45	40	35

*:De situering van de beoordelingspunten is weergegeven in bijlage 2 van het akoestisch onderzoek.

- 1.9.2 In uitzondering op voorschrift 1.7.1 mag het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (L_A,L_T in dB(A)), veroorzaakt tijdens de uitzonderlijke bedrijfssituatie (UBS), en de in het bedrijf aanwezige toestellen en installaties, alsmede door de in het bedrijf verrichte werkzaamheden en de daarin plaatsvindende activiteiten, ter plaatse van beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt (*)	Dag 06.00 - 19.00 u hoogte 1,7 m	Avond 19.00 - 22.00 u hoogte 4,5 m	Nacht 25.00 - 06.00 u hoogte 4,5 m
Bisschopswetering 67	45	45	--
Bisschopswetering 69	51	54	--
Bisschopswetering 71	45	40	--
Bisschopswetering 76	45	43	--

*:De situering van de beoordelingspunten is weergegeven in bijlage 2 van het akoestisch onderzoek.

- 1.9.3 Het maximale geluidniveau (LA,max in dB(A)) in de representatieve bedrijfssituatie (RBS), veroorzaakt door de in het bedrijf aanwezige toestellen, werktuigen en installaties en door de in het bedrijf verrichte werkzaamheden en/of activiteiten, is ter plaatse van woningen van derden en andere geluidgevoelige bestemmingen niet meer dan:

Beoordelingspunt (*)	Dag 06.00 - 19.00 u hoogte 1,7 m	Avond 19.00 - 22.00 u hoogte 4,5 m	Nacht 23.00 - 07.00 u hoogte 4,5 m
Bisschopswetering 67	70	65	60
Bisschopswetering 69	70	65	63
Bisschopswetering 71	70	65	60
Bisschopswetering 76	70	65	60

**:De situering van de beoordelingspunten is weergegeven in bijlage 2 van het akoestisch onderzoek.*

- 1.9.4 Uitzonderlijke activiteiten betreffen:
- alle activiteiten uit de representatieve bedrijfssituatie, aangevuld met;
 - de aanvoer van mais en gras gedurende maximaal 12 maal per jaar zoals beschreven in paragraaf 3.3 van het bij deze beschikking horend rapport van het akoestisch onderzoek, datum 11 december 2025.
- 1.9.5 De controle op, of berekening van de in de voorgaande voorschriften vastgestelde geluidsniveaus, moet geschieden overeenkomstig de methode II.8 uit de Omgevingsregeling, Bijlage IVh. Ook de beoordeling van de meetresultaten moet overeenkomstig deze handleiding plaatsvinden. Beoordeling in de dagperiode vindt plaats op een hoogte van 1,7 meter, beoordeling in de avond- en nachtperiode vindt plaats op een hoogte van 4,5 meter.

Omgevingswet

OVERWEGINGEN ALGEMEEN

1. PROCEDURELE ASPECTEN

1.1. Gegevens aanvrager

Op 27 februari 2025 is een aanvraag om een omgevingsvergunning als bedoeld in de Omgevingswet (Ow) ontvangen. Het betreft een aanvraag van Last C.V..

1.2. Projectbeschrijving

De activiteit waarvoor vergunning wordt gevraagd is als volgt te omschrijven:

- Het houden van landbouwhuisdieren (artikel 3.202 Bal);
- Het opslaan van vloeibare kunstmest (biogrow) in spuiwatersilo's;
- Het opslaan van vaste mest (paragraaf 4.83 Bal);
- Oprichten en in gebruik nemen van twee mestbassins (paragraaf 4.86 Bal);
- Het in gebruik hebben van een mestscheider (paragraaf 4.87 Bal);
- Oprichten en in gebruik nemen van een stikstofkraker (mestbehandelingsinstallatie met luchtwassysteem) (paragraaf 4.87 Bal).

Een uitgebreide omschrijving is opgenomen in de aanvraag om vergunning.

1.3. Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag bestaat uit de volgende delen:

- Plattegrondtekening, kenmerk 24-052-M, laatste wijziging 8 januari 2026;
- Toelichting Aanvraag omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten van de Omgevingsadviseurs, laatste wijziging 9 december 2025;
- Brief met aanvullende gegevens zoönose en erkende maatregelen energiebesparing, datum 12 juni 2025;
- Informatie stikstofkraker;
- Tekening stikstofkraker;
- Bijlage stroomschema stikstofkraker;
- Document Best beschikbare Technieken toets;
- Blad erkende maatregelen energie agrarische sector mei 2025;
- Stroomschema stikstof strippen na vergisten (quadro stikstofkraker);
- Akoestisch rapport kenmerk 5697ao0425v4 datum 11 december 2025;
- Memo met aanvulling op het akoestisch rapport van 8 januari 2026;
- Leaflet OW2013.07;
- Brief aanvullende gegevens datum 20 november 2025 inclusief bijlagen;
- Brief aanvullende gegevens 12 december 2025 inclusief bijlagen.

1.4. Huidige vergunningsituatie

Voor de milieubelastende activiteiten (MBA 's) is eerder de onderstaande vergunning en melding geaccepteerd:

Soort	Datum	Kenmerk	Onderwerp
Omgevingsvergunning (Wabo)* OBM milieu en bouw	26 november 2018	Z2018-00011635	Houden van melkkoeien en geiten
Melding Activiteitenbesluit	30 januari 2019	Z2018-00009522	Houden van melkkoeien en geiten
Omgevingsvergunning (Wabo)* OBM milieu en bouw	3 april 2020	0166ESUITE179392020	Werktuigenberging en een monomestvergister
Melding Activiteitenbesluit	24 juli 2020	0166ESUITE570472020	Werktuigenberging

*De hierboven genoemde vergunningen waar een * bij staat, zijn volgens de Invoeringswet Omgevingswet gelijkgesteld aan een omgevingsvergunning voor een MBA voor onbepaalde tijd.*

1.5. Vergunningplicht

De aanwijzing van vergunningplichtige milieubelastende activiteiten is opgenomen in Hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). De volgende artikelen zijn van toepassing:

Artikel	Omschrijving
3.202 a Bal	meer dan 200 melkkoeien van 2 jaar en ouder, kalfkoeien van 2 jaar en ouder of zoogkoeien van 2 jaar en ouder
3.202 d Bal	meer dan 50 schapen van 1 jaar en ouder of geiten

Op grond van artikel 3.202 a en d is sprake van een vergunningplichtige activiteit.

Daarnaast zijn, zoals opgenomen in de aanvraag, meldingsplichtige en bedrijfstak overstijgende activiteiten van toepassing, waarvoor de meldplicht geldt op grond van het Bal. Maar omdat ze zijn opgenomen in de aanvraag, is het niet nodig hiervoor aparte meldingen in te dienen.

1.6. Bevoegd gezag

Wij zijn bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag om een omgevingsvergunning. Dit volgt uit artikel 5.8 van de (Ow).

1.7. Beoordeling van de aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In verband met het ontbreken van een aantal gegevens hebben wij de aanvrager op 11 april 2025 en 24 oktober 2025 in de gelegenheid gesteld de aanvraag aan te vullen. Wij hebben de aanvullende gegevens ontvangen op 12 juni 2025, 31 juli 2025, 21 november 2025, 12 december 2025 en 8 januari 2026. Na ontvangst van de aanvullende gegevens hebben wij de aanvraag opnieuw getoetst op volledigheid. Wij zijn van oordeel dat de aanvraag met de aanvullende gegevens voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van de gevolgen van de activiteit op de fysieke leefomgeving.

1.8. Procedure

Deze beschikking is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in paragraaf 16.5.2 van de Ow. Gelet hierop hebben wij op 11 maart 2025 overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow van de aanvraag kennisgegeven op internet via www.officielebekendmakingen.nl.

Daarnaast hebben wij op 11 maart 2025 van de aanvraag kennisgegeven in De Brug.

2. M.E.R-BEOORDELINGSBESLUIT

Het voorgenomen project valt onder categorie A1 van bijlage V, kolom 3, van het Ob. Ondanks dat de drempelwaarde zoals genoemd in de bijlage V, kolom 3, van het Ob niet wordt overschreden

geldt er een m.e.r. beoordelingsplicht. De 'Toelichting aanvraag omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten' dient ook als een aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling.

De criteria van bijlage III van de EU-richtlijn zijn:

- de kenmerken van het project;
- de locatie van het project;
- soort en kenmerken van het potentiële effect.

In de notitie 'Toelichting aanvraag omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten' is een beschrijving (kenmerken en geplande maatregelen) gevoegd om aanzienlijke milieueffecten te vermijden of te voorkomen. Hiermee hebben we bij de toetsing rekening gehouden.

Hieronder volgt onze afweging.

2.1. Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project wordt het volgende in aanmerking genomen:

1. de omvang en het ontwerp van het gehele project;
2. de cumulatie met andere bestaande en/of goedgekeurde projecten;
3. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name land, bodem, water en biodiversiteit;
4. de productie van afvalstoffen;
5. verontreiniging en hinder;
6. het risico van ongevallen en/of rampen die relevant zijn voor het project in kwestie, waaronder rampen die worden veroorzaakt door klimaatverandering, in overeenstemming met wetenschappelijke kennis;
7. de risico's voor de menselijke gezondheid (bijvoorbeeld als gevolg van waterverontreiniging of luchtvervuiling).

2.1.1. Overwegingen

1. Omvang van het project

De aanvraag betreft het uitbreiden van de melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar van 170 stuks naar 508 stuks. Daarnaast wordt het stalsysteem voor het houden van melk- en kalfkoeien aangepast van traditioneel met beweiden naar een emissiearm systeem zonder beweiden. De uitbreiding van de dieren vindt plaats in de bestaande melkrundveestal. Daarnaast is het mogelijk om de melkrunderen te houden in de separatuieruimte in de voormalige werktuigenberging aansluitend aan de melkrundveestal A. Het aantal melk en kalfkoeien binnen de locatie bedraagt niet meer dan 508 stuks. Ook wordt het aantal stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar uitgebreid van 9 stuks naar 25 stuks. Naast de uitbreiding van het aantal te houden dieren wordt er een stikstofkraker inclusief bijbehorende opslagen aangevraagd. Het houden van geiten wordt niet gewijzigd.

Bij deze uitbreiding komt er meer ammoniak en fijn stof vrij. Zie ook tabel 1 en 2 van deze vergunning. Voor het bedrijf is op 31 juli 2020 een natuurbeschermingswetvergunning verleend voor het houden van 508 melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar, 25 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar en 584 melkgeiten. De afstanden tot de omgeving van het bedrijf neemt niet verder af of toe. Doordat de uitbreiding binnen de bestaande rundveestal A en de voormalige werktuigenberging plaats vindt en de afstanden tot de eerste burgerwoning meer dan 1 kilometer is, is de verwachting dat er niet meer hinder vanuit dit bedrijf naar de burgerwoning(en) zal optreden.

Bij de aanvraag zijn Aeriusberekening van de referentie (verleende Nb-wet vergunning) en de aangevraagde situatie gevoegd. Hieruit blijkt dat er geen toename van stikstofdepositie op de Natura2000-gebieden is. Het systeem is verder gesloten. De kans dat er naast de al bestaande hinder en verontreiniging nieuwe hinder en verontreiniging ontstaat door het gebruik van de stikstofkraker is klein.

2. Cumulatie met andere projecten

In de directe omgeving van het bedrijf zijn geen andere plannen op dit moment aanwezig. Ook zijn er geen plannen aanwezig die wel afgerond zijn maar nog niet opgericht of in werking genomen zijn (bijvoorbeeld woningbouw).

3. Gebruik natuurlijke hulpbronnen

Binnen het bedrijf zijn er al diverse maatregelen getroffen. Zo zijn er energiebesparende maatregelen toegepast. Er wordt spaarzaam omgegaan met het elektraverbruik. Verder wordt er gebruik gemaakt van grondwater (en leidingwater) voor drinkwater voor de dieren en reinigingsdoeleinden en zijn er waterbesparende maatregelen toegepast. Het voorgenomen project heeft geen grote veranderingen op deze gebruikte natuurlijke hulpbronnen.

4. Productie van afvalstoffen (verminderen door het verwerken van de mest)

Binnen het bedrijf komen diverse afvalstoffen vrij. Door de uitbreiding van het aantal te houden dieren komen er meer meststoffen vrij. Uit de mest wordt via een monomestvergister (anaerobe vergisting) (bio)gas gewonnen. Het (overgebleven) vrijkomende digestaat wordt gescheiden met een mestscheider. De vaste (dikke) fractie wordt opgeslagen op de vaste mestplaat en de dunne fractie gaat naar de stikstofkraker. Hierin wordt de stikstofverbindingen omgezet naar ammoniumsulfaat. Dit wordt weer ingezet als kunstmest op eigen landbouwgrond.

Door het in gebruik nemen van de stikstofkraker worden de vrijkomende dierlijke meststoffen functioneel ingezet.

5. Verontreiniging en hinder

Bij het uitbreiden van het aantal melkkoeien neemt ook de verontreiniging en hinder toe naar de omgeving. In de hoofdstukken geurhinder uit dierenverblijven, Emissie fijn stof uit dierenverblijven, (volks)gezondheid en veehouderij, agrarisch afvalwater en overig agrarisch staat een uitgebreide omschrijving over de eventuele verontreinigingen en hinder.

Er vinden al diverse verontreinigingen en hinder naar de omgeving plaats. Denk hierbij aan geur, ammoniak, geluid, fijn stof en dergelijke. De uitbreiding van het aantal te houden dieren vindt in de bestaande rundveestal plaats. De afstanden veranderen niet voor de omgeving. Verder wordt er een stikstofkraker achter de monomestvergister geplaatst.

Door het toepassen van de stikstofkraker wordt de ammoniak verminderd uit de dunne fractie en apart opgeslagen (biogrow/vloeibare kunstmest) en ingezet voor eigen gebruik. Deze meststoffen produceren minder geur bij het uitrijden.

Het systeem is verder gesloten. De kans dat er naast de al bestaande hinder en verontreiniging nieuwe hinder en verontreiniging ontstaat door het gebruik van de stikstofkraker is klein.

6. en 7. Risico's op ongevallen/rampen en gezondheid van de mens

De bepalende risico's voor omwonenden is op het gebied van de gezondheid. Het bedrijf heeft door het houden van de rundvee en geiten al een emissie van fijn stof, geur, geluid, ammoniak enzovoort. Daarnaast zijn de endotoxinen en zoönose bij het houden van dieren al van toepassing. De uitbreiding van de melk- en kalkoeien brengt geen extra toe te passen maatregelen met zich mee. Voor het in gebruik hebben van de stikstofkraker komt er geen extra uitstoot naar buiten toe doordat het een gesloten systeem is. En daarmee ook geen extra risico's naar de omgeving.

2.1.2. Conclusie: kenmerken van het project

Gezien de kenmerken van het project bestaat er geen aanleiding om te beoordelen dat een milieueffectrapport nodig is.

2.2. Locatie van het project

Bij de plaats van het project wordt het volgende in overweging genomen:

1. het bestaande grondgebruik;
2. de relatieve rijkdom aan alsmede de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;
3. het opnamevermogen van het natuurlijk milieu, waarbij in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden: wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken;
4. gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen volgens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (= Habitatrichtlijn),
5. gebieden waar de milieukwaliteitsnormen al niet worden nagekomen,
6. gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid,
7. landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.

2.2.1. Overwegingen

De voorgenomen uitbreiding betreft het uitbreiden van het aantal te houden melk- en kalfkoeien tot 2 jaar, het aantal te houden jongvee tot circa 2 jaar en het in gebruik nemen van een stikstofkraker met een na-opslag. Er worden al dieren gehouden. De nu aangevraagde dieren worden gehouden in een emissiearm stalsysteem. Door dit systeem toe te passen is de emissie per dierplaats lager dan eerder vergund. Voor het nu aangevraagde stalsysteem en aantal dieren is al eerder een natuurbeschermingswetvergunning verleend. Hierin is al beoordeeld wat de effecten zijn op de natuurgebieden. Het bedrijf ligt verder niet in of bij een grondwaterbeschermingsgebied of in of in de nabijheid van een zeer kwetsbaar gebied. De afstand tot de bebouwde kom (en dichtbijgelegen burgerwoning) bedraagt ca. 1.400 meter ('s Heerenbroek). Het dichtst bijgelegen Natura2000 gebied, de Rijntakken, ligt op een afstand van ongeveer 2,3 kilometer. Verder ligt het bedrijf niet in of bij een voor verzuring gevoelig gebied.

2.2.2. Conclusie plaats van het project

De locatie van het project leidt niet tot aanzienlijke milieueffecten. Een milieueffectrapport hoeft daarom niet te worden opgesteld voor deze onderdelen.

2.3. Soort en kenmerken van het potentiële effect

Bij de soort en kenmerken van het potentiële effect wordt in samenhang met de onder de punten 2.1 en 2.2 uiteengezette criteria, het volgende in aanmerking genomen:

1. de orde van grootte en het ruimtelijk bereik van de effecten (bijvoorbeeld geografisch gebied en omvang van de bevolking die getroffen kan worden);
2. de aard van het effect;
3. het grensoverschrijdend karakter van het effect;
4. de waarschijnlijkheid van het effect;
5. de verwachte aanvang, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect;
6. de cumulatie van effecten van andere bestaande en/of goedgekeurde projecten;
7. de mogelijkheid om de effecten doeltreffend te verminderen.

2.3.1. Overwegingen

Van belang is de ligging ten opzichte van de leefomgeving en de mogelijke (on)omkeerbaarheid van de effecten. De grootste wijzigingen die mogelijk van invloed zou kunnen zijn is de uitbreiding van 170 melkkoeien naar 508 melkkoeien en de plaatsing van een stikstofkraker. Naast de stikstofkraker is een mestscheider aanwezig. De melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar worden gehouden in een emissiearm stalsysteem in plaats van het nu aanwezige traditionele stalsysteem. De potentiële effecten van het houden van de melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar en het vrouwelijk jongvee tot 2 jaar is verderop in de hoofdstukken 4 t/m 13 uitgebreid uitgewerkt. Hieruit blijkt dat er voldaan wordt aan de wet- en regelgeving. De stikstofkraker wordt gerealiseerd op het terrein waar al bebouwing (stallen en sleufsilos) aanwezig is. De stikstofkraker is een gesloten systeem. Vanuit de stikstofkraker zullen er dus geen emissies naar buiten plaats vinden (zie ook de bij de aanvraag gevoegde Aeriusberekening). Er komen geen extra vervoersbewegingen bij. Ook komen bij de stikstofkraker geen fijn stof en geen afvalwater vrij.

De emissies die vanaf de mestscheider komen zijn voornamelijk geur. Deze is te vergelijken met de opslag van de vaste mest die daar vlakbij ook plaats vindt. De biogrow/vloeibare kunstmest worden tegelijkertijd met de meststoffen uitgereden. Verder blijkt uit het akoestisch onderzoek dat het aspect geluid voldoet aan de wet- en regelgeving.

2.3.2. Conclusie soorten en kenmerken van het potentiële project

Van potentiële aanzienlijke effecten is als gevolg van het voorgenomen project geen sprake. In dit kader dient geen MER te worden gemaakt.

2.4. Maatregelen

Wij hebben de kenmerken en maatregelen betrokken bij de toetsing of voor het project een milieueffectrapport moet worden gemaakt. Deze geven geen aanleiding voorschriften aan de

vergunning te verbinden. Deze zijn al geregeld in het Bal of anders in de vergunning van 2018 die nog van toepassing is op het bedrijf.

2.5. Conclusie

De voorgenomen projectactiviteit(en) van Last C.V. leiden niet tot aanzienlijke milieueffecten, die via een milieueffectrapport nader onderzocht moeten worden. De kenmerken van het project, de locatie van het project en de soort en kenmerken van het potentiële effect zijn voldoende inzichtelijk.

3. TOETSINGSKADER MILIEU

3.1. Inleiding

De aanvraag heeft betrekking op een milieubelastende activiteit (MBA) (het houden van landbouwhuisdieren) als bedoeld in artikel 3.200 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Daarnaast vinden er meerdere functioneel ondersteunende en bedrijfstak overschrijdende activiteiten plaats.

Het gaat hier om de volgende MBA('s):

Activiteit (Mba)	Kern/functieel ondersteunend of bedrijfstak overstijgend	Vergunningplichtig/meldingsplichtig/informatieplichtig
Veehouderij (melkrundvee en vrouwelijk jongvee)	Kernactiviteit	Vergunningplichtige kernactiviteit
Het opslaan van drijfmest, digestaat of dunne fractie in een mestbassin	Foa	Vergunningplicht
Het opslaan van vaste mest	Foa	Vergunningplicht
Het in gebruik nemen van een mestbehandelingsinstallatie (met luchtwasser)	Foa	Vergunningplicht
Opslag vloeibare kunstmest (biogrow)	Bedrijfstak overstijgend	Meldingsplichtig

3.2. Toetsing aanvraag

Bij onze beslissing op de aanvraag hebben wij conform artikel 8.9 van het Bkl beoordeeld of:

- milieuverontreiniging door de activiteit geïntegreerd wordt voorkomen of, wanneer dit niet mogelijk is, beperkt;
- emissies in de lucht, het water en de bodem en het ontstaan van afval door die activiteit worden voorkomen of, wanneer dat niet mogelijk is, beperkt om een hoog niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken;
- alle passende preventieve maatregelen tegen milieuverontreiniging worden getroffen;
- de voor de activiteit in aanmerking komende beste beschikbare technieken worden toegepast;
- geen significante verontreiniging wordt veroorzaakt;
- energie doelmatig wordt gebruikt;
- maatregelen worden getroffen om ongevallen te voorkomen en de gevolgen daarvan te beperken;
- bij de definitieve beëindiging van activiteiten maatregelen worden getroffen om elk risico van milieuverontreiniging door de activiteit voor het terrein waarop de activiteit werd verricht, te voorkomen of te beperken, als dat nodig om dat terrein weer geschikt te maken voor toekomstig hergebruik;
- het ontstaan van afvalstoffen en afvalwater zo veel mogelijk wordt voorkomen of beperkt en de ontstane afvalstoffen doelmatig worden beheerd.

Zo nodig hebben wij voorschriften die daartoe strekken in de vergunning opgenomen.

In de onderstaande hoofdstukken lichten wij dit nader toe. Wij beperken ons tot die onderdelen van het toetsingskader die ook daadwerkelijk op onze beslissing van invloed (kunnen) zijn.

3.3. Besluit activiteiten leefomgeving

De MBA('s) waarvoor vergunning is aangevraagd, passen binnen de reikwijdte van de aanwijzing van de vergunningplicht.

Daarnaast vindt binnen de locatie de volgende MBA plaats, die buiten de aanwijzing van de vergunningplicht vallen:

- Spuiwater opslag.

Binnen de milieubelastende activiteit en bijbehorende functioneel ondersteunende activiteiten vinden de volgende activiteiten plaats die vallen onder de werkingssfeer van de algemene regels van hoofdstuk 4 van het Bal:

- kleinschalig tanken (4.39 Bal);
- bereiden van drinkwater voor landbouwhuisdieren (paragraaf 4.81 Bal);
- dierenverblijven (paragraaf 4.82 Bal);
- opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie (paragraaf 4.83 Bal);
- opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen (paragraaf 4.84 Bal);
- opslaan van drijfmest, digestaat of dunne fractie in een mestbassin (paragraaf 4.86 Bal);
- een mestbehandelingsinstallatie (paragraaf 4.87 Bal);
- een mestvergistingsinstallatie (paragraaf 4.88 Bal);
- opslaan van goederen (paragraaf 4.104 Bal).

Daarnaast gelden voor de milieubelastende activiteit de volgende paragrafen van afdeling 22.3 van het Omgevingsplan gemeente Kampen (de bruidsschat):

- paragraaf 22.3.4 Geluid;
- paragraaf 22.3.6 Geur;
- paragraaf 22.3.8.2 Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
- paragraaf 22.3.8.3 Lozen van huishoudelijk afvalwater;
- Paragraaf 22.3.24 Opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen.

De specifieke zorgplicht, zoals opgenomen in artikel 2.11 van het Bal, is voor alle genoemde MBA's van toepassing.

3.4. Zorgplicht

3.4.1. Specifieke zorgplicht

Voor milieubelastende activiteiten zoals omschreven in het Bal geldt naast algemene regels of een eventuele vergunningplicht een specifieke zorgplicht.

Deze specifieke zorgplicht staat in artikel 2.11 van het Bal. Hij geldt voor de milieubelastende activiteiten die in hoofdstuk 3 van het Bal zijn aangewezen. Dat betekent dat de specifieke zorgplicht ook geldt voor activiteiten, waarvoor in hoofdstuk 4 en 5 voorschriften zijn opgenomen.

Artikel 2.11 van het Bal bestaat uit twee delen. Het eerste deel verplicht degene die de activiteit verricht om zorg te dragen voor bepaalde milieubelangen. Hoewel de zorgplicht een open norm is en moet blijven, wordt in het tweede deel van het artikel nader geconcretiseerd waaruit die zorgplicht in ieder geval bestaat. Dit geeft een handvat aan degene die de activiteit verricht om de vereiste zorg in te vullen. Het betreft geen uitputtende concretisering.

In het algemeen zal de specifieke zorgplicht niet overtreden worden indien de activiteit op de gebruikelijke manier wordt uitgevoerd. De specifieke zorgplicht verbiedt handelingen waarvan duidelijk is dat deze niet toegestaan kunnen worden en iedereen zou moeten weten dat ze niet door de beugel kunnen.

Aan deze vergunning zullen geen voorschriften worden verbonden voor activiteiten of aspecten, die reeds voldoende worden gedekt door de specifieke zorgplicht. Daar waar deze volgens ons in een specifiek geval onvoldoende duidelijkheid biedt, is de specifieke zorgplicht nader ingevuld met vergunningvoorschriften. Vergunningvoorschriften zijn ook gesteld als dat verplicht is op grond van paragraaf 8.5.2 van het Bkl. Dit is in de volgende hoofdstukken per milieuaspect uitgewerkt.

4. DIERENVERBLIJVEN EN EMISSIE

4.1. Dieraantallen en (huisvestings)systemen vergund

In tabel 1 zijn het aantal dieren, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijnstofemissie (gram PM₁₀ per jaar) weergegeven op basis van de geldende vergunning. De emissiefactoren zijn per dierplaats. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 1 geldende vergunning.

Stal	Code	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijnstofemissie	
				Ammoniak- emissie- factor	Totaal ammoniak	Geur- emissie- factor	Totaal geur	Fijnstof- emissie- factor	Totaal fijnstof
A	HA1.100	Melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) overig huisvestingssysteem, beweiden.	170	13,0	2.210,0	-	-	118	25.060
B	HC1.100	Geiten van 1 jaar en ouder overig huisvestingssysteem.	584	1,9	1.109,6	18,8	10.979	19	11.096
Iglo's	HA2.100	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, diercategorie fokstieren jonger dan 2 jaar, overig huisvestingssysteem.	9	4,4	39,6	-	-	38	342
		Totaal			3.359,2		10.979		36.598

4.2. Dieraantallen en (huisvestings)systemen aanvraag

Het aantal dieren waarvoor vergunning wordt gevraagd, de ammoniakemissie (kg NH₃ per jaar), de geuremissie (OU_E/s) en de fijnstofemissie (gram PM₁₀ per jaar) zijn in tabel 2 weergegeven. De emissiefactoren zijn per dierplaats. Het maximale aantal te houden dieren is gelijk aan het aantal dierplaatsen.

Tabel 2 aangevraagde vergunning.

Stal	Code	Diercategorie / huisvestingssysteem en indien van toepassing aanvullende techniek / nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Ammoniakemissie		Geuremissie		Fijnstofemissie	
				Ammoniak-emissie-factor	Totaal ammoniak	Geur-emissie-factor	Totaal geur	Fijnstof-emissie-factor	Totaal fijnstof
A	HA1.25	Melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) (OW 2013.07.V1) ligboxenstal met hellende vloer met geprofileerde rubber matten en centrale giergoot.	508	8	4.064,0	-	-	148	75.184
B	HC1.100	Geiten van 1 jaar en ouder overig huisvestingssysteem.	584	1,9	1.109,6	18,8	10.979	19	11.096
Iglo's	HA2.100	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, diercategorie fokstieren jongen dan 2 jaar, overig huisvestingssysteem.	25	4,4	110,0	-	-	38	950
Totaal					5.283,6		10.979		87.230

4.3. Toepassing (huisvestings)systemen

In rundveestal A en in de separatieruimte wordt een emissiearm huisvestingssysteem toegepast waarbij is verwezen naar een nummer van een systeembeschrijving. De uitvoering van dit emissiearme huisvestingssysteem in deze stallen moet overeenkomen met de beschrijving van dat emissiearme huisvestingssysteem. Dit is opgenomen in artikel 4.5 van de Omgevingsregeling, artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar.

Op basis van de gegevens bij de aanvraag is vastgesteld welke huisvestingssystemen in de aanvraag zijn opgenomen. Deze systemen en technieken zijn vermeld in tabel 2. Voor de berekening van de emissies uit de dierenverblijven kan terecht van de in deze tabel opgenomen emissiefactoren worden uitgegaan.

Doordat artikel 4.817 Bal een rechtstreekse werking heeft, zijn voor dit onderdeel geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

5. BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN

In het belang van het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu moeten aan de vergunningvoorschriften worden verbonden, die nodig zijn om de nadelige gevolgen die de milieubelastende activiteit voor het milieu kan veroorzaken, te voorkomen of, wanneer dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk – bij voorkeur bij de bron – te beperken en ongedaan te maken. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat bij het uitoefenen van de milieubelastende activiteit ten minste de voor die milieubelastende activiteit in aanmerking komende beste beschikbare technieken (BBT) worden toegepast.

Door het toepassen van een emissiearm stalsysteem voor het melkrundvee wordt er een BBT toegepast in de stal.

5.1. IPPC-installatie

De Europese richtlijn industriële emissies (RIE) geeft milieueisen voor de installaties die genoemd staan in de bij de richtlijn behorende bijlage I. Wanneer een installatie daar genoemd is, spreken we van een IPPC-installatie. Voor veehouderijen vallen de volgende installaties onder de werking van de RIE:

- meer dan 40.000 plaatsen voor pluimvee, of;
- meer dan 2.000 plaatsen voor vleesvarkens (van meer dan 30 kg), of;
- meer dan 750 plaatsen voor zeugen.

De activiteit waarvoor vergunning wordt aangevraagd, leidt niet tot een overschrijding van de ondergrenswaarden van de RIE. De milieubelastende activiteit betreft geen IPPC-installatie. Een beoordeling op grond van de RIE, zoals deze is geïmplementeerd in de Omgevingswet, is voor deze inrichting niet van toepassing.

5.2. BBT-documenten

Met de volgende in bijlage XVIII van het Bkl aangewezen informatiedocumenten over BBT hebben wij rekening gehouden:

- Bodembescherming; combinaties van voorzieningen en maatregelen (BB-CVM), April 2020;
- Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15 (PGS 15): Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, augustus 2021;
- Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 30 (PGS 30): vloeibare brandstoffen in bovengrondse tank- en afleverinstallaties.

Een verdere beschouwing van de BBT is terug te vinden bij de afzonderlijke toetsing van de relevante milieucriteria.

6. AMMONIAKEMISSION UIT DIERENVERBLIJVEN

6.1. BBT dierenverblijven ammoniak

6.1.1. Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Bal, artikelen 4.806, eerste lid, 4.807 en 4.818 tot en met 4.821.

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen zijn maximale emissiewaarden voor ammoniak opgenomen in het Bal. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen, met inbegrip van een aanvullende techniek, met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek voldoet aan de in het Bal gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingssysteem in combinatie met de aanvullende techniek een voor de installatie in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, worden aangemerkt als de BBT.

6.1.2. Toetsing emissie-eis ammoniak op basis van het Bal

In tabel 3 is per diercategorie per stal de maximale emissiewaarde naast de emissiefactor van het aangevraagde huisvestingssysteem gezet.

Tabel 3 huisvestingssystemen aangevraagde situatie. Emissiefactor op basis van bijlage V (voor huisvestingssystemen) en maximale emissiewaarde op basis van artikelen 4.818 (melkkoeien en kalfkoeien)) van het Bal.

Stal	Diercategorie/ huisvestingssysteem/ nummer systeembeschrijving	Aantal dieren	Emissiefactor (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Kolom aangevraagde emissiewaard e	Maximale emissiewaarde (kg NH ₃ per dierplaats per jaar)	Kolom maximale emissiewaarde
A	Melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) (OW 2013.07.V1) ligboxenstal met hellende vloer met geprofileerde rubber matten en centrale giergoot.	338	8,0	2.704	8,6	2.906,8
A	Melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) (OW 2013.07.V1) ligboxenstal met hellende vloer met geprofileerde rubber matten en centrale giergoot.	170	8,0	1.360	13,0	2.210
B	Geiten van 1 jaar en ouder overig huisvestingssysteem.	584	1,9 ¹	1.109,6	1,9 ¹	1.109,6
Iglo's	Vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, diercategorie fokstieren jongen dan 2 jaar, overig huisvestingssysteem.	25	4,4 ¹	110	4,4 ¹	110
				5.283,6		6.336,4

¹⁾ Niet vastgesteld.

In stal A en de seperatieruimte voor het houden van 508 melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar overschrijdt de emissiefactor van het huisvestingssysteem de maximale emissiewaarde niet. De uitvoering van deze stal voldoet aan de eis van het toepassen van de BBT.

Voor de diercategorieën geiten ouder dan 1 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar gelden geen maximale emissiewaarden. De voorgestelde huisvestingssystemen in stal B en de iglo's voldoen daarmee aan de eis van het toepassen van de BBT.

6.1.3. Conclusie BBT-dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel ammoniak aan de eisen van het Bal. Dit onderdeel is geen reden voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

6.2. Ammoniakemissie dierenverblijven

6.2.1. Toetsingskader

Voor zover het de ammoniakemissie uit dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Omgevingsplan gemeente Kampen.

6.2.2. Toetsing

De dierenverblijven van onderhavige installatie liggen niet binnen een zone van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied. Voor deze installatie geldt op grond van het Omgevingsplan gemeente Kampen geen beperking met betrekking tot het ammoniakplafond. Aan het gestelde in het Omgevingsplan gemeente Kampen wordt voldaan.

6.2.3. Conclusie ammoniakemissie uit dierenverblijven

De ammoniakemissie vanuit de dierenverblijven vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

7. GEURHINDER UIT DIERENVERBLIJVEN

7.1. Toetsingskader

De aanvraag is getoetst aan het Omgevingsplan gemeente Kampen .

In tabel 4 staan de normen voor de geurbelasting en afstandseisen die van toepassing zijn.

Tabel 4 geurnormen en afstandseisen

Ligging en aard geurgevoelig gebouw	Afstandseis / norm	Waarde
<i>Geen onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom	2	OU _E /m ³
In het buitengebied	8	OU _E /m ³
In de bebouwde kom	100	meter
In het buitengebied	50	meter
<i>Onderdeel veehouderij</i>		
In de bebouwde kom afstand emissiepunt	100	meter
In het buitengebied afstand emissiepunt	50	meter
In de bebouwde kom afstand gevel	50	meter
In het buitengebied afstand gevel	25	meter

7.2. Toetsing geurhinder

De geurhinder, die afkomstig is van de installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven, is getoetst aan de normen voor de geurbelasting en de afstandseisen uit het omgevingsplan gemeente Kampen.

Wanneer in de gevraagde situatie aan de normen voor de geurbelasting en/of afstandseisen wordt voldaan, dan vormt geurhinder uit dierenverblijven geen weigeringsgrond voor de aanvraag.

Binnen de installatie worden dieren van diercategorieën gehouden waarvoor geen geuremissiefactoren zijn vastgesteld. Ook worden dieren van diercategorieën gehouden waarvoor wel geuremissiefactoren gelden. Voor deze twee delen van de installatie wordt, voor elk deel afzonderlijk, een beoordeling van de geurhinder opgesteld.

7.3. Beoordeling dieren zonder geuremissiefactoren ('vaste afstanden')

In bijlage V van de Omgevingsregeling zijn voor melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder, vrouwelijk jongvee jonger dan 2 jaar, geen geuremissiefactoren opgenomen.

Op grond van het Omgevingsplan gemeente Kampen (artikel 22.101) betekent dit dat voor deze diercategorieën een vaste afstand tot geurgevoelige gebouwen binnen de bebouwde kom (in het Omgevingsplan gemeente Kampen een bebouwingscontour geur genoemd), (tenminste 100 meter) en buiten de bebouwde kom (bebouwingscontour geur) (tenminste 50 meter) moet worden aangehouden. Ook moet een afstand tussen het geurgevoelige gebouw en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden (artikel 22.3.13). Deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige gebouwen binnen de bebouwde kom (bebouwingscontour geur) en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige gebouwen buiten de bebouwde kom (bebouwingscontour geur).

In tabel 5 is een overzicht gegeven van de geurgevoelige gebouwen in de directe omgeving van het bedrijf. Per gebouw is daarbij de werkelijke afstand en de minimaal vereiste afstand op grond van het Omgevingsplan gemeente Kampen aangegeven.

Tabel 5 geurhinder (vaste afstanden), situatie aangevraagde vergunning.

Adres geurgevoelig gebouw	Cat. gebouw	Gemeten tot emissiepunt			Gemeten tot buitenzijde		
		Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Stal	Werk. afst. (m)	Gew. afst. (m)	Stal
Bisschopswetering 69 Mastenbroek	Woonhuis bij veehouderij	106	nvt	A (rundveestal)	106	nvt	A (rundveestal)
Bisschopswetering 76 Mastenbroek	Woonhuis bij veehouderij	123	nvt	A (rundveestal)	123	nvt	A (rundveestal)
Bisschopswetering 63 Mastenbroek (dichtstbijzijnde burgerwoning gelegen in de kern Mastenbroek)	Burgerwoning	180	50	A (rundveestal)	1480	100	A (rundveestal)

Legenda:

Cat. gebouw: categorie indeling van het betreffende gebouw, binnen is binnen de bebouwde kom (bebouwingscontour geur) en buiten is buiten de bebouwde kom (bebouwingscontour geur).

Vergelijking van deze afstanden toont aan dat wordt voldaan aan de afstandsnormen van het Omgevingsplan gemeente Kampen.

7.4. Beoordeling dieren met geuremissiefactoren

Binnen het bedrijf worden dieren met een geuremissiefactor gehouden namelijk de melkgeiten. Er vindt geen wijziging plaats van het aantal geiten of het huisvestingssysteem van de geiten. De beoordeling en de voorschriften uit de vergunning van 31 januari 2019 is van toepassing voor het onderdeel melkgeiten.

7.5. Conclusie geurhinder dierenverblijven

De afstanden tot en de geurbelasting op geurgevoelige gebouwen vormen geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

8. EMISSIE FIJNSTOF UIT DIERENVERBLIJVEN

8.1. BBT dierenverblijven voor fijnstof

8.1.1. Toetsingskader

Voor zover het de toepassing van de BBT in de dierenverblijven betreft, is de aanvraag getoetst aan het Bal, artikelen 4.806, eerste lid, 4.807, 4.822 en 4.823.

Voor diercategorieën waarvoor het redelijk is om emissie-eisen te stellen voor fijnstof (PM₁₀) zijn maximale emissiewaarden opgenomen in het Bal. Het besluit geeft een goed beeld van de 'stand der techniek'. Het principe van het besluit is dat alleen huisvestingssystemen, met inbegrip van een aanvullende techniek, met een emissiefactor die lager is dan of gelijk is aan de maximale emissiewaarde zijn toegestaan. De diercategorie en het tijdstip waarop het dierenverblijf is opgericht bepalen of en welke maximale emissiewaarde van toepassing is. Wanneer een huisvestingssysteem met inbegrip van een aanvullende techniek voldoet aan de in het Bal gestelde eisen kan ervan worden uitgegaan dat dit huisvestingssysteem, met inbegrip van de aanvullende techniek(en), een voor de installatie in aanmerking komende BBT is. Wanneer op basis van dit besluit geen maximale emissiewaarde van toepassing is moet elk huisvestingssysteem, met inbegrip van een aanvullende techniek, worden aangemerkt als de BBT.

8.1.2. Toetsing emissie-eis fijnstof (PM₁₀) op basis van het Bal

Voor de diercategorieën melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar gelden geen maximale emissiewaarden. De voorgestelde huisvestingssystemen in de stallen voor melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar voldoen daarmee aan de eis van het toepassen van de BBT.

8.1.3. Conclusie BBT-dierenverblijven

De dierenverblijven voldoen voor het onderdeel fijnstof aan de eisen van het Bal. Dit onderdeel is geen reden voor het weigeren van de gevraagde vergunning.

8.2. Luchtkwaliteitseisen

8.2.1. Toetsingskader

In afdeling 2.2 van het Bkl zijn omgevingswaarden gesteld aan de concentraties van een aantal stoffen in de buitenlucht op leefniveau, die wij als toetsingscriteria moeten hanteren. Deze omgevingswaarden hebben betrekking op de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxide, fijnstof (PM_{2,5} en PM₁₀), benzeen, lood en koolmonoxide.

In beginsel dient ter beperking van de emissies BBT te zijn toegepast. Worden desondanks overschrijdingen van de omgevingswaarden verwacht en er is sprake van een in betekenende mate bijdrage van de milieubelastende activiteit, dan moet worden gezocht naar aanvullende eisen of alternatieven, waardoor de bijdrage van de veehouderij per saldo niet groter wordt dan voor het te nemen besluit voor de vergunningverlening.

Op grond van de beoordelingsregels van het Bkl kan de vergunning alleen worden verleend, als aannemelijk gemaakt kan worden dat voldaan wordt aan (minimaal) één van de volgende criteria:

- a. er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een omgevingswaarde;
- b. er is - al dan niet per saldo - geen verslechtering van de luchtkwaliteit;
- c. de bijdrage aan de concentratie van een stof is 'niet in betekenende mate';

8.2.2. Toetsing

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor veehouderijen hebben betrekking op fijnstof (PM_{2,5} en PM₁₀). De stoffen stikstofdioxide en stikstofoxide komen voornamelijk vrij bij verbrandingsprocessen. Gezien de activiteiten van de veehouderij kan worden gesteld dat geen of nauwelijks stikstofdioxide en stikstofoxide worden uitgestoten. De andere genoemde stoffen (zwaveldioxide, benzeen, lood en koolmonoxide) zijn niet relevant bij een veehouderij. Aan de omgevingswaarden die voor deze stoffen zijn vastgesteld, is niet getoetst. Gezien de aard van het bedrijf (veehouderij) zullen deze niet worden overschreden.

Voor fijnstof zijn de volgende omgevingswaarden opgenomen:

- 24-uurgemiddelde omgevingswaarde van 50 µg/Nm³ voor PM₁₀, waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden;
- kalenderjaargemiddelde omgevingswaarde van 40 µg/Nm³ voor PM₁₀;
- kalenderjaargemiddelde omgevingswaarde van 25 µg/Nm³ voor PM_{2,5}.

Voor het berekenen van de concentratie van PM_{2,5} zijn nog niet in alle gevallen emissiefactoren bekend. Tot die tijd zal voor de beoordeling van PM_{2,5} worden uitgegaan van een publicatie van het Planbureau voor de leefomgeving. Op basis van een onderzoek van het RIVM ("Attainability of PM_{2,5} air quality standards, situation for the Netherlands in a European context, J. Matthijsen, B.A Jimmink, F.A.A.M de Leeuw en W. Smeets, Planbureau voor de Leefomgeving, Bilthoven 2009) wordt geconcludeerd dat wanneer aan de omgevingswaarden voor PM₁₀ wordt voldaan, dit ook geldt voor de omgevingswaarde voor PM_{2,5}. De veehouderijen zijn in het algemeen geen belangrijke bron van de uitstoot van fijnstof. Het aandeel PM_{2,5} binnen de uitgestoten hoeveelheid PM₁₀ bij volièrestallen voor pluimvee bedraagt ongeveer 6% (zie rapport: Maatregelen ter vermindering van fijnstofemissie uit de pluimveehouderij; effect van een oliefilm op het strooisel in volièrehuisvesting voor leghennen, ASG, februari 2009, rapport 195). Als de luchtkwaliteit aan de omgevingswaarden voor PM₁₀ voldoet,

dan geldt dit ook voor de omgevingswaarde voor PM_{2,5}. Daarbij ligt de achtergrondconcentratie voor PM_{2,5} in Nederland ruimschoots onder de omgevingswaarde.

In artikel 8.17 van het Bkl is opgenomen dat bij het exploiteren van een veehouderij (IPPC-installatie en andere milieubelastende installatie voor het houden van dieren) geen gebruik kan worden gemaakt van niet in betekende mate (NIBM) wanneer:

- a. de emissie van PM₁₀ vanuit de dierenverblijven meer bedraagt dan 800 kg per jaar, en;
- b. de veehouderij in een aangewezen gebied ligt.

Het bedrijf waarvoor vergunning wordt gevraagd ligt niet in een aangewezen gebied en is niet aangewezen als bron.

Uit toetsing van onderhavige aanvraag blijkt dat ten aanzien van de vergunde emissie fijnstof een verslechtering optreedt. Uit de NIBM-toets blijkt dat ten gevolge van de aangevraagde situatie de toename van de emissie fijnstof (PM₁₀), ten opzichte van de geldende vergunning, 50.024 gram per jaar bedraagt. Het dichtstbijzijnde gevoelige object (woning behorend bij een veehouderij) ligt op een afstand van circa 106 meter van het dichtstbijzijnde emissiepunt van stal B.

Uit de 'Handreiking fijnstof en veehouderijen'¹ blijkt dat op een afstand van 106 meter een toename van de emissie fijnstof (PM₁₀) ten gevolge van een uitbreiding met 1.376 kilogram per jaar als NIBM kan worden beschouwd. De uitbreiding kan als NIBM beoordeeld worden.

De emissie van fijnstof (PM₁₀) van de veehouderij bedraagt niet meer dan 800 kg per jaar en de achtergrondconcentratie van het gebied bedraagt niet meer dan 27 µg/m³. Het is niet nodig om de immissieconcentratie van deze veehouderij samen met andere veehouderijen te berekenen.

8.2.3. Conclusie

De uitbreiding van de veehouderij draagt niet in betekende mate bij aan de concentratie fijnstof in de buitenlucht. Luchtkwaliteit vormt geen reden de gevraagde vergunning te weigeren.

9. (VOLKS)GEZONDHEID EN VEEHOUDERIJ

Het aspect bestrijding van besmettelijke ziekten is een aspect dat primair zijn regeling vindt in andere wetgeving. Daarnaast blijft in het kader van verlening van een vergunning krachtens de Omgevingswet ruimte voor een aanvullende toets.

Bij een vergunningaanvraag is het van belang om de gezondheid van omwonenden van een veehouderij mee te nemen bij de besluitvorming, ook als daar geen centraal of wettelijk verankerd toetsingskader voor beschikbaar is. Met andere woorden, als door het in werking zijn van de veehouderij risico's voor de volksgezondheid kunnen ontstaan, moeten deze risico's als gevolg voor het milieu bij de beoordeling van de aanvraag worden betrokken.

9.1. Het toetsingskader

Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en rechtbanken, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om de volksgezondheid mee te nemen bij de verlening van de omgevingsvergunning milieu. Voor het opstellen van één beoordelingskader is onvoldoende wetenschappelijke kennis aanwezig. Uit de onderzoeksrapporten kan geen relatie worden gelegd tussen de afstand tot veehouderijen en de gezondheidsrisico's voor omwonenden.

Op 7 juli 2016 verschenen de volgende onderzoeksrapporten²:

- Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO), RIVM, juli 2016, RIVM Rapport 2016-0058;

¹ Zie <https://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/stof/handreiking-fijn-1/berekenen-fijn-stof/vuistregel/>

² Deze rapporten zijn op 7 juli 2016 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/07/07/kamerbrief-aanbieding-rapporten-gezondheidsrisico-s-rond-veehouderijen>.

- Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij: emissiemetingen en verspreidingsmodellering, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 959;
- Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen: verkenning van opties, kosten en effecten op de gezondheidslasten van omwonenden, Wageningen UR Livestock Research, juni 2016, rapport 949.

Op 16 juni 2017 verscheen het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid omwonenden (VGO) (aanvullende studies); Analyse van gezondheidseffecten, risicofactoren en uitstoot van bio-aerosolen, RIVM, juni 2016, RIVM Rapport 2017-0062³. Vervolgens is op 8 oktober 2018 door het Nivel het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III; Longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen; actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2014 – 2016 gepubliceerd⁴. Op 10 oktober 2019 is door het Nivel het onderzoeksrapport Veehouderij en Gezondheid Omwonenden III; Longontsteking in de nabijheid van geitenhouderijen in Gelderland, Overijssel en Utrecht gepubliceerd⁵. Daarnaast is op 24 november 2021 door het Nivel het onderzoeksrapport Longontsteking in de nabijheid van geitenhouderijen in Noord-Brabant en Limburg: actualisering van gegevens uit huisartspraktijken 2017 – 2019 gepubliceerd⁶. Deze laatste drie rapporten zijn deelrapporten van een reeks vervolgonderzoeken in het kader van het onderzoeksprogramma Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) III. Verder is er op 8 december 2025 de Gezondheidsrisico's rond veehouderijen 2025: deel II uitgebracht.

In het VGO-onderzoek is aangegeven dat gezondheidsrisico's aanwezig kunnen zijn bij met name pluimveehouderijen en in gebieden waar veel veehouderijen liggen (veedichte gebieden waar meer dan 15 veehouderijen binnen 1 km van een burgerwoning zijn gelegen). Het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de Veehouderij' concludeert dat de grenswaarde, die door de Gezondheidsraad is vastgesteld voor endotoxine, overschreden wordt binnen 200 meter van een varkenshouderij en binnen 500 meter van een pluimveehouderij. Voor varkenshouderijen geldt dat de maatregelen, die genomen moeten worden om te voldoen aan bestaande normen voor fijnstof en geur, ook de emissie van endotoxine beperken. Voor pluimveehouderijen is de overschrijding van endotoxine zodanig dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

Het rapport 'Additionele maatregelen ter vermindering van emissies van bioaerosolen uit stallen' geeft inzicht in de maatregelen die door de ondernemer in stallen genomen kunnen worden om een extra reductie van de emissie van bioaerosolen te realiseren, bovenop de reductie die al plaatsvindt door het toepassen van technieken om de fijnstof emissie te reduceren. In het rapport is ook een synthese uitgevoerd welke maatregelen op basis van de kosten en de behaalde reductie het meest perspectiefvol zijn.

In het aanvullend VGO-onderzoek worden de conclusies uit het VGO-onderzoek van 2016 bevestigd. Verder laat dit aanvullend VGO-onderzoek tot een afstand van 1,5-2 km rondom een individuele geitenhouderij een verhoogde kans op longontsteking zien. De oorzaak van deze verhoogde kans op longontstekingen rondom geitenhouderijen kan door de onderzoekers niet worden aangegeven. De resultaten van het deelonderzoek naar longontsteking in de nabijheid van geiten- en pluimveehouderijen (VGO III) wijzen, net als de voorgaande onderzoeken, op een associatie tussen het wonen in nabijheid van een geitenhouderij en een verhoogd risico op longontsteking. Ook nu kon de oorzaak van deze verhoogde kans niet door de onderzoekers worden aangegeven. Het eerder gevonden verband tussen een verhoogde kans op het oplopen van een

³ Dit rapport is op 16 juni 2017 aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-economische-zaken/documenten/kamerstukken/2017/06/16/kamerbrief-bij-het-rapport-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden-aanvullende-studies>.

⁴ Op 22 oktober 2018 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/10/22/kamerbrief-met-reactie-op-deelrapport-veehouderij-gezondheid-omwonenden>.

⁵ Op 24 april 2020 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/24/kamerbrief-over-deelonderzoek-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden>

⁶ Op 24 november 2021 is dit rapport aangeboden aan de Tweede Kamer, zie <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/documenten/kamerstukken/2021/11/24/kamerbrief-stand-van-zaken-diverse-onderwerpen-diergezondheid>

longontsteking en het wonen nabij een pluimveehouderij kon in de nieuwe studie alleen worden bevestigd voor het jaar 2014.

9.2. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Het toetsingskader naar aanleiding van de op 7 juli 2016 gepresenteerde onderzoeken is ontwikkeling. Een eenduidige tekst voor de beoordeling is nog niet beschikbaar. De landelijke handreiking 'Veehouderij en Gezondheid' is in voorbereiding. De inrichting breidt uit met melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar en vrouwelijk jongvee tot 2 jaar. Ten gevolge van de toename van het aantal dieren en de omvang van de activiteiten op deze locatie, kunnen mogelijk gevolgen voor de volksgezondheid optreden. Er vindt geen wijzigingen plaats bij de melkgeiten.

9.3. Maatregelen en voorzieningen

Binnen de locatie zijn bepalingen ingevolge de Wet dieren en de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren van toepassing. Deze bepalingen waarborgen dat dierziektes binnen de inrichting worden voorkomen, dan wel worden bestreden. Het gaat daarbij onder andere om het gebruik van bedrijfskleding, het naleven van een hygiëneprotocol en het schoonmaken en ontsmetten van veetransportwagens.

In het document 'Toelichting aanvraag omgevingsvergunning milieubelastende activiteiten' staat beschreven welke maatregelen er getroffen worden om de risico's ten gevolge van de verspreiding van zoönose te voorkomen of beperken.

9.4. Beoordeling en conclusie

De installatie voor het houden van landbouwhuisdieren in een dierenverblijf levert niet zodanige risico's op voor de volksgezondheid dat de vergunning om die reden moet worden geweigerd.

Voor zover gezondheidsrisico's kunnen ontstaan door geur-, fijnstof- of geluidemissie wordt erop gewezen dat voor deze emissies wettelijke toetsingskaders beschikbaar zijn. Aan de geldende normstellingen wordt voldaan (zie ook de overwegingen in de hoofdstukken 'Geurhinder uit dierenverblijven', 'Geluid' en 'Emissie fijnstof uit dierenverblijven'). Gezondheidsrisico's door deze aspecten worden uitgesloten geacht.

De (goede) werking van de huisvestingssystemen en aanvullende technieken wordt geregeld via artikel 4.5 van de Omgevingsregeling. Artikel 4.817 van het Bal verwijst hiernaar. Dit artikel van het Bal heeft een rechtstreekse werking. Verder zijn op basis van het Bal ook andere algemene regels van toepassing, waaronder de zorgplicht. Wanneer aan het Bal en de Omgevingsregeling en de vigerende wetgeving ten aanzien van volksgezondheid en besmettingsgevaar wordt voldaan, zijn er geen redenen om een onderzoekverplichting op te leggen met betrekking tot volksgezondheid.

10. GELUID

10.1. Toetsingskader

Het Omgevingsplan van de gemeente Kampen heeft een geluidbeleid, daarom zijn de resultaten van het geluidsonderzoek getoetst aan het Omgevingsplan van de gemeente Kampen.

De in het Omgevingsplan gemeente Kampen opgenomen waarden voor geluid op een gebouw vanwege een agrarische activiteit (het langtijd gemiddeld beoordelingsniveau (LA_r,LT) bedraagt 45 dB(A) etmaalwaarde.

Voor de maximale geluidniveaus (LA_{max}) geldt dat deze in principe beperkt moeten blijven tot 70 dB(A) etmaalwaarde.

De indirecte hinder is getoetst aan de 'Circulaire inzake geluidhinder veroorzaakt door wegverkeer van en naar het bedrijf' van 29 februari 1996. In eerste instantie wordt getoetst aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A). Een eventuele ontheffing is mogelijk tot de maximale grenswaarde van 65 dB(A).

Bij de aanvraag is een akoestisch rapport gevoegd, opgesteld door G&O Consult. Het rapport met rapportnummer 5697ao0525v4, status 'definitief', datum 11 december 2025 maakt onderdeel uit van

de aanvraag. De beoordeling van de geluidsgegevens gaan over alle aanwezige mba's die plaats vinden binnen de locatie.

10.2. Bedrijfssituatie

De akoestisch relevante bedrijfsactiviteiten in de representatieve bedrijfssituatie (RBS) hebben te maken met aan- en afvoer van diversen, rundvee en geiten, krachtvoer, de afvoer van melk en mest, tenslotte het komen en gaan van bezoekers. Daarnaast bevat het bedrijf diverse stationaire bronnen, zoals melkkoeling en ventilatoren en een tractor die op het terrein rijdt.

Voornoemde activiteiten zullen in de praktijk niet allemaal op een en dezelfde dag plaatsvinden. De onderzochte RBS is een theoretisch maximale dag. In paragraaf 3.2 van het akoestisch onderzoek wordt de RBS beschreven. In paragraaf 3.3 wordt de uitzonderlijke bedrijfssituatie (UBS) beschreven, waarbij sprake is van de aanvoer van mais of gras naar de voeropslagen. De relevante geluidsbronnen zijn beschreven in hoofdstuk 4 van het akoestisch onderzoek.

10.3. Beoordelingspunten

De beoordelingspunten zijn gesitueerd ter plaatse van de gevels van de meest nabijgelegen woningen van derden. Het betreft hier woningen aan de Bisschopswetering 67, 69, 71 en 76 in de kern Mastenbroek, gemeente Kampen.

10.4. Rekenresultaten

RBS: Uit het akoestisch rapport blijkt dat de geluidbelasting op de dichtstbijzijnde woningen voldoet aan de gestelde waarden zoals die zijn opgenomen in het Omgevingsplan van de gemeente Kampen.

UBS: In de dag- en avondperiode is de maximale waarde voor het langtijd gemiddeld beoordelingsniveau (het L_{Ar,LT}) respectievelijk 51 en 54 dB(A). De aanvoer van gras of maïs in de voeropslagen vindt maximaal 12 maal per jaar plaats en valt hierdoor onder het 12-dagen criterium en wordt daarmee vergunbaar geacht. Bovendien wordt gebruik gemaakt van modern materieel dat voldoet aan de stand der techniek. Door de verspreide ligging van de woningen zijn maatregelen in de overdracht praktisch niet toepasbaar.

Maximale geluidsniveaus: Op de gevels van de meest nabijgelegen woningen voldoen de piekgeluiden (L_{Amax}) ten gevolge van de activiteiten op het bedrijf, zowel in de RBS als de UBS, aan de hiervoor gestelde waarden uit het Omgevingsplan van de gemeente Kampen.

Voor wat betreft het aspect indirecte hinder kan worden geconcludeerd dat in de voorgenomen bedrijfssituaties op het meest nabij de toegangsweg gelegen maatgevende beoordelingspunt (te weten Bisschopswetering 69) in de RBS wel en de UBS niet wordt voldaan aan de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A). In de UBS (ten tijde van het aanvoeren van maïs of gras) wordt de voorkeursgrenswaarde ter hoogte van de woning Bisschopswetering 69 overschreden met 5 dB.

Vanwege het gegeven dat de indirecte hinder in de UBS maximaal 12 maal per jaar plaatsvindt, en het gegeven dat met deze geluidsbelasting aan het rekenkundig jaargemiddelde voor de binnenwaarde van 35 dB(A) zal worden voldaan wordt dit toelaatbaar geacht.

10.5. Best Beschikbare Technieken

De geluidsemissie van het bedrijf wordt in de dagperiode met name bepaald door de tractor ten behoeve van het voeren van de dieren en het overpompen van mest. Voor diverse activiteiten die verband houden met de bedrijfsvoering is het bedrijf afhankelijk van zowel de weersomstandigheden als van de planning van derden. Hierdoor kunnen activiteiten in zowel de dag-, avond-, als nachtperiode niet worden uitgesloten. Dit betreffen allen voor het bedrijf noodzakelijke activiteiten. De activiteiten worden deels met eigen materieel en deels met materieel van derden uitgevoerd. Daarnaast is voor bepaalde werkzaamheden zwaarder materieel nodig waardoor deze niet kunnen worden vervangen door stiller materieel. Omdat het ook om wisselend materieel van derden gaat kunnen bronmaatregelen redelijkerwijs niet worden getroffen.

Een maatregel in de overdrachtssfeer is overwogen, maar toepassing daarvan wordt niet wenselijk geacht, gelet op de open landschappelijke omgeving van het bedrijf. Het eigen materieel wordt in goede staat onderhouden. Verondersteld mag worden dat het aanwezige materieel voldoet aan de huidige stand der techniek.

Op grond van het voorgaande kan worden gesteld dat in voldoende mate voldaan wordt aan het BBT-beginsel.

10.6. Voorschriften

Ter bescherming van de leefomgeving zijn de berekende geluidniveaus, daar waar deze de richtwaarde overschrijden, opgenomen in de voorschriften bij deze vergunning.

11. ENERGIE RELEVANT BEDRIJF

Volgens de aanvraag is het energieverbruik 450.000 kWh. Binnen de locatie is een monovergister aanwezig waar jaarlijks uit de aanwezige mest ca. 25.000 m³ biogas wordt geproduceerd, hetgeen na bewerking wordt ingevoerd in het aardgasnet. Verder wordt er dieselolie verbruikt. Op de daken van het bedrijf zijn zonnepanelen aangebracht die 925.000 kWh per jaar leveren. In aansluiting op de criteria voor inrichtingen die onder de algemene regels, worden inrichtingen met een jaarlijks verbruik van minimaal 25.000 m³ aan aardgasequivalenten of een jaarlijks elektriciteitsverbruik van minimaal 50.000 kWh elektriciteit als energierelevant bestempeld.

De (algemene) regels waaraan het bedrijf moet voldoen ten aanzien van het energiebesparing zijn vastgelegd. Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL) paragraaf 3.4.1 (gebouwdeel) en het Bal in paragraaf 5.4.1. (processen en faciliteiten). Daarom zijn er aan deze vergunning geen voorschriften verbonden met betrekking tot het doelmatig gebruik van energie.

11.1. Toetsing

Met ingang van 1 juli 2023 is dit bedrijf voor het aspect energie komen te vallen onder algemene regels. Hieruit voortvloeiend geldt een informatieplicht energiebesparing, inhoudende het overleggen van een beschrijving van de getroffen erkende maatregelen dan wel welke energiebesparende maatregelen men heeft uitgevoerd. Op 11 juni 2025 is de melding voor de informatieplicht ingediend. De gegevens zijn bij de beoordeling van deze aanvraag betrokken. Uit de overgelegde gegevens blijkt dat de van toepassing zijnde energiebesparende maatregelen voor het merendeel al zijn getroffen. Met betrekking tot maatregel PG1 'het toepassen van voorcoeler' is niet duidelijk waarom deze maatregel niet aan de randvoorwaarde zijnde nuttige toepassing als drink-, spoel- of boilerwater voldoet.

Het team Toezicht en Handhaving van de Omgevingsdienst IJsselland zal namens de gemeente Kampen verder toezien op de naleving van alle bepalingen. Verder moet de aanvrager 4-jaarlijks, vanaf 1 december 2027 informatie verschaffen over de (dan) getroffen energiebesparende maatregelen via het loket van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO).

12. AGRARISCH AFVALWATER

12.1. Het toetsingskader

Het lozen van afvalwater vanuit een veehouderij op de riolering valt onder de reikwijdte van de Omgevingswet. Voor deze lozingen gelden in principe algemene regels die zijn opgenomen in het Bal.

12.2. De gevolgen van de aangevraagde activiteiten

Uit de veehouderij komen de volgende afvalwaterstromen vrij:

- spuiwater wat vrijkomt vanaf de stikstofkraker;
- vrijkomende vloeistoffen afkomstig van het opslaan van vaste mest, champost of dikke fractie;

- vrijkomende vloeistoffen afkomstig van het opslaan van kuilvoer of vaste bijvoedermiddelen.

12.3. Maatregelen en voorzieningen

Het spuiwater (biogrow) van de stikstofkraker wordt afgevoerd naar de spuiwatersilo's en van daaruit uitgereden over eigen percelen. Het afvalwater van de vaste mestplaat en kuilvoerplaten dat eventueel vrijkomt worden apart afgevangen in de mestkelder en uitgereden over de eigen percelen.

12.4. Beoordeling en conclusie

Voor een aantal specifieke afvalwaterstromen gelden de eisen van het Bal. Doordat de aangegeven artikelen een rechtstreekse werking hebben worden geen voorschriften in de vergunning opgenomen.

Met betrekking tot het lozen van vrijkomend afvalwater blijkt uit de beoordeling van de aanvraag dat door het bedrijf voldoende maatregelen en voorzieningen zijn getroffen. In de vergunning zullen geen specifieke voorschriften voor het lozen van deze afvalwaterstromen worden gesteld.

13. OVERIG AGRARISCH

13.1. Mestbassin

Op de locatie van de veehouderij zijn mestbassins aanwezig voor de opslag van drijfmest. De bassins hebben gezamenlijk een oppervlakte van 3.654 m² en een inhoud van 7.236 m³. Het gaat hier om mestbassins die niet zijn voorzien van een afdekking die als vloer kan functioneren en die geen onderdeel zijn van een (voormalig) dierenverblijf, werktuigenberging, opslagvoorziening of erfverharding.

Met betrekking tot geur afkomstig van het opslaan van drijfmest in een mestbassin zijn minimale afstanden tot geurgevoelige objecten opgenomen in artikel 22.117, tweede lid, en tabel 22.3.20 van paragraaf 22.3.6.4 (Geur door andere agrarische activiteiten) van het Omgevingsplan. Conform artikel 22.117, eerste lid, van het Omgevingsplan is dit artikel echter alleen van toepassing op het opslaan van drijfmest (digestaat en dunne fractie) in een of meer mestbassins met een gezamenlijke oppervlakte van ten hoogste 750 m² of een gezamenlijke inhoud van ten hoogste 2.500 m³. De aangevraagde mestbassins hebben zoals hierboven al eerder genoemd is een gezamenlijk oppervlakte van 3.654 m² en een gezamenlijke inhoud van 7.236 m³. Gelet op voorgaande zijn de minimale afstanden uit tabel 22.3.20 niet van toepassing op de aangevraagde mestbassins. Het bevoegd gezag moet dus zelf (gemotiveerd) bepalen of de afstanden vanaf het geprojecteerde mestbassins tot aan de dichtstbijzijnde geurgevoelige objecten voldoende is.

De nieuwe mestbassins (K en J op de plattegrondtekening) komen op circa 1.455 meter van de dichtstbijzijnde geurgevoelig objecten (burgerwoning aan Stuurmansweg 2b Mastenbroek). Op een afstand van 266 meter is een bedrijfswoning bij een melkrundveehouderij (nummer 69) gelegen. Met betrekking tot de veehouderij aan Bisschopswetering 69 Mastenbroek bevinden de stallen (rundveestal en geitenstal) zich op aanzienlijk kleinere afstand van de woning. Gelet op voorgaande zal met betrekking tot geur deze stallen maatgevend zijn op de woning. Het mestbassin op de locatie van de Bisschopswetering 69 Mastenbroek ligt dicht bij de woning op nummer 69 (110 meter). Gezien deze afstand van eigen mestbassin zijn wij van mening dat de aangevraagde mestbassins op de betreffende locatie (Bisschopswetering 72 Mastenbroek) niet zal zorgen voor enige significante geurhinder op de woning bij Bisschopswetering 69 Mastenbroek.

Omdat de nieuwe mestbassins op een grote afstand (1.455 meter) van de burgerwoning aan Stuurmansweg 2b in Mastenbroek liggen zal deze ook niet zorgen voor enige significante toename van geurhinder door cumulatie (met de andere aanwezige mestbassins). De overige geurgevoelige objecten (woning bij veehouderij) liggen op een ruime afstand (266 meter, Bisschopswetering 69) van de aangevraagde mestbassins. Op deze objecten zullen de mestbassins geen noemenswaardige invloed hebben qua geur.

13.2. Stikstofkraker

De op de locatie aanwezige stikstofkraker bevat een luchtwassysteem. Aan de vloeibare mest die vanaf de mestscheider komt wordt loog toegevoegd in de stikstofkraker. Door deze toevoeging komt

er ammoniak vrij in de installatie. De ammoniak wordt afgevangen met een luchtwassysteem (met zuur, chemische luchtwasser). Het vrijkomende water (biogrow/vloeibare kunstmest) wordt apart opgeslagen in een spuiwatersilo (zie paragraaf 13.4). Deze opslag is geen FOA op de vergunningplichtige kernactiviteit het houden van landbouwhuisdieren. De overige dunne fractie wordt overgepompt in een aparte mestsilos. Hiervoor zijn voorschriften opgenomen.

13.3. Opslag zuur en loog

Binnen de locatie vindt er opslag van zuur en loog plaats voor de behandeling van de mest in de stikstofkraker. Er vindt een opslag van zwavelzuur en natronloog in IBC vaten. In totaal wordt er 1 m³ zwavelzuur en 1 m³ natronloog opgeslagen.

Het betreft hier uitsluitend een werkvoorraad. Hiervoor geldt de algemene zorgplicht (artikel 2.11 Bal). Er zijn daarom geen voorschriften opgenomen in deze vergunning.

13.4. Silo Biogrow

Op de locatie zijn twee spuiwatersilo's voor de opslag van biogrow (vloeibare kunstmest, afkomstig vanaf de stikstofkraker) aanwezig.

Voor deze silo's is aansluiting gezocht bij de voorschriften zoals genoemd in paragraaf 4.82 van het Bal met betrekking tot de opslag van het spuiwater.

13.5. Opslag vaste mest

Op de locatie van de veehouderij is een opslag voor vaste mest/dikke fractie aanwezig met een inhoud van 360 m³. Hiervoor gelden de eisen van paragraaf 4.83 van het Bal en paragraaf 22.3.6.4 van het Omgevingsplan gemeente Kampen. Doordat de aangegeven artikelen een rechtstreekse werking hebben worden geen voorschriften in de vergunning opgenomen. Aan de afstanden genoemd in paragraaf 22.3.6.4 van het Omgevingsplan gemeente Kampen wordt voldaan.

13.6. Opslag kuilvoer

Op de locatie wordt kuilvoer opgeslagen op kuilvoerplaten. In paragraaf 4.84 van het Bal en paragraaf 22.3.6.4 zijn voorschriften opgenomen. Deze hebben een rechtstreekse werking. Daarom worden er geen voorschriften opgenomen in deze vergunning. Aan de afstanden genoemd in paragraaf 22.3.6.4 van het Omgevingsplan gemeente Kampen wordt voldaan.

14. CONCLUSIE

Vanuit het toetsingskader dat betrekking heeft op de milieubelastende activiteiten kan worden geconcludeerd, dat de omgevingsvergunning kan worden verleend.